

Στη φιλόξενη αυλή του Μουσείου Πολιτικών Εξορίστων Αη Στράτη στο Θησείο, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, ο διδάκτωρ Φιλοσοφίας Γιώργος Οικονόμου και ο δημοσιογράφος Θανάσης Γιαλκέτσης παρουσίασαν το βιβλίο «Πέντε Οικουμενικοί Έλληνες Στοχαστές: Αξελός, Καστοριάδης, Κονδύλης, Πουλαντζάς, Σβορώνος», που κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις των Συναδέλφων και την «Εφημερίδα των Συντακτών».

Ο **Κ. Τσουκαλάς** αναφέρθηκε, ανάμεσα σε άλλα, στην ανάγκη μιας μελέτης που θα επικεντρώνει στα κοινά χαρακτηριστικά των πέντε στοχαστών, που μπορούν να θεωρηθούν «κριτικοί» και «ανορθόδοξοι», όπως και μιας ανάλυσης του τρόπου με τον οποίο τους υποδέχθηκε η ελληνική κοινωνία και του τρόπου με τον οποίο παρενέβησαν στα ελληνικά πράγματα. Επισημάνε, τέλος, άλλο ένα κοινό στοιχείο τους, ότι και οι πέντε δεν κλήθηκαν ποτέ να διδάξουν σε ελληνικά πανεπιστήμια, ούτε βέβαια έγιναν μέλη της Ακαδημίας.

Ο **Θαν. Γιαλκέτσης** τόνισε ότι οι πέντε ενσαρκώνουν τον «ανεξάρτητο και κριτικό διανοούμενο», δίνοντας ουσιαστικό νόημα στον ρόλο του διανοούμενου. Τόνισε πως και οι πέντε κλήθηκαν να διαλέξουν ανάμεσα στους ισχυρούς και τους αδύνατους, ανάμεσα στον συμβιβασμό και την αμφισβήτηση των κανόνων και διάλεξαν το δεύτερο.

Ο **Γ. Οικονόμου** έδωσε έμφαση στην οικουμενικότητα του έργου τους, καθώς σπούδασαν, έγραψαν, δίδαξαν και τιμήθηκαν σε πνευματικά ιδρύματα του εξωτερικού, ενώ δεν υιοθετήθηκαν στην Ελλάδα.

Μάλιστα, σημείωσε πως, αν δεν είχαν φύγει στο εξωτερικό τη δεκαετία του '40, ίσως δεν θα είχαν υπάρξει όχι μόνο ως διανοητές, αλλά ούτε καν ως φυσικές παρουσίες, λόγω των διώξεων και της εξορίας των μετεμφυλιακών χρόνων.

Η ενδιαφέρουσα συζήτηση με το κοινό επικεντρώθηκε στο έργο του Κονδύλη και το αν αυτό εμπεριέχει στοιχεία εθνικιστικά και αντιδραστικά, όπως έχει κατηγορηθεί, ή αν αντιθέτως αποτελεί μια αναλυτική περιγραφή της πραγματικής κατάστασης του πολέμου απαλλαγμένη από ιδεολογικές δεσμεύσεις.

Πηγή: efsyn.gr